

Kėdainių šviesiosios gimnazijos
lietuvių kalbos mokytoja Asta Jakštienė,
istorijos mokytojas Vidmantas Širka

Integruota istorijos ir lietuvių kalbos pamoka
10 klasei

***Holokaustas – nusikaltimas
žmogiškumui***

Uždavinys

Gebės suformuluoti 2-3 teiginius, apibūdinančius žydų ir lietuvių santykių kaitą XIX –XX a.

Uždavinys

Gebės suformuluoti 2-3 argumentus, įrodančius, kad holokausto tema literatūroje – būdas parodyti žmogaus likimą ir atskleisti vertybines nuostatas.

Holokaustas istorijos kontekste

Sąvokos reikšmė

Holokaustas (graikų k.) – visiškas aukos sudeginimas.

Holokaustas – didelio masto tautos naikinimas, ypač nuodijant ar deginant.

Kiti vartojami terminai: šoa, katastrofa.

Priežastys, nulėmusios
stereotipinį požiūrį į žydų
bendruomenę

Antisemitizmas, kaip reiškiny, atsiranda po baudžiavos panaikinimo

- Žydų ir lietuvių takoskyrą XIX a. lėmė bendruomenių uždarumas, kultūriniai ir religiniai skirtumai.
- Susiformuoja požiūris į žydą, kaip ekonominį lietuvių konkurentą.

XX a. politiniai pokyčiai lėmė
lietuvių santykius su žydais

Religiniai, kultūriniai, ekonominiai skirtumai ir tam tikrų stereotipų susiformavimas lėmė daugelio gyventojų pasyvumą holokausto metu.

Holokausto esmė

- Rasistinė ideologija.
- Žydai – etninė grupė, pasmerkta visiškai sunaikinti (Hitleris tikėjo, kad, **sunaikinęs žydus, išvaduos savo tautą ir pasaulį nuo blogio**).
- Žydų tautos sunaikinimas – svarbiausias nacių politinis tikslas, kuriam tarnavo teisė, ekonomika, mokslas.

Holokausto esmė

- Žydų persekiojimas ir naikinimas buvo globalinis.
- Žydų žudymo priežastis – ne politiniai ar religiniai motyvai.
- Svarbiausia priežastis – įsitikinimas, kad pasaulis yra užterštas **žydišku virusu** – jį būtina sunaikinti.
- **Naciams holokaustas – tarsi pasaulio apvalymas.**

Holokausto etapai

I etapas: 1933-1938 m. iš žydų atimamos piliečių teisės.

II etapas: 1939-1940 m. kuriami getai – žydai izoliuojami.

III etapas: 1941 -1945 m. vyksta masinis žydų naikinimas.

Apibendrinamoji užduotis

Holokaustas – dehumanizacijos procesas,
nes ...

1942 m. SS vadų pasitarimas Vanzėje

Nutarta:

- tęsti ciklono B dujų, skirtų masiškai naikinti, bandymus;
- įsteigti specialiąsias mirties stovyklas;
- pasitarti su geriausiomis Vokietijos firmomis dėl krematorių konstrukcijos ir "atliekų utilizacijos";

1942 m. SS vadų pasitarimas Vanzėje

Nutarta:

- sudaryti grafikus bei parūpinti riedmenis gabenti geležinkeliais;
- numatyta "perdirbti 7-8 mln. vienetų";
- "Žydas yra žmonių dekompozicijos fermentas" (A. Hitleris);
- "Reikia apvalyti lietuvių tautą nuo grybo" (citata iš leidinio "Į laisvę", 1941 m. liepos 6 d.).

Dokumento apibendrinimas

- Žydas – ne žmogus, o parazitas.
- Mokslas tarnauja blogiui, padeda naikinti žmogų, o ne skatina civilizacijos raidą.

Kai išnyks don kichotai, teužsiverčia
Istorijos knyga. Joje nebus ko
skaityti.

I. Turgenevas